

- ustanawianie warunków pracy z pracodawcami i dopilnowywanie odnośnych umów pracy, oraz przestrzeganie ustaw dotyczących ochrony robotniczej;
- regulowanie kwestii uczniów i pośrednictwa pracy;
- bezpłatne pośrednictwo pracy dla członków Stowarzyszenia;
- udzielanie bezpłatnej porady prawnej w sprawach przemysłowych i w wypadkach spornych z nimi związków mających;
- prowadzenie statystyki zawodowej;
- wydawanie publikacji o zebranych przez Stowarzyszenie relacjach;
- obowiązkowe zaprowadzenie czasopism zawodowych, jako organu Stowarzyszenia;
- zakładanie bibliotek i czytelni w okręgu Stowarzyszenia;
- odbywanie zgrupowań;
- zaprowadzanie nauki, urządzanie dyskusji, zebrania towarzyskich, oraz odczytów z dziedziny przemysłu, wiedzy, techniki, ekonomii i tematów społecznych z wykluczeniem polityki i religii;
- pielęgnowanie wśród kolegów zawodowych międzynarodowej solidarności;
- utrzymywanie wzajemności z innymi Stowarzyszeniami typograficznymi w celu osiągnięcia równomiernego obchodzenia się z członkami w razie przejścia na obcy obręb stowarzyszeniowy;
- wspieranie członków chorych, inwalidów i pozbawionych pracy, oraz podróżujących towarzyszy zawodowych, wreszcie pozostałych po zmarłych członkach;
- zakładanie grup miejscowych, stacji płatniczych i wypadkowo także gospód, w obrębie Stowarzyszenia dla podróżujących towarzyszy zawodowych.

§ 4. Majątek Stowarzyszenia.

1. Majątek Stowarzyszenia, który może być używany tylko na cele statutu, jest nierozdzielny i tworzy się w sposób następujący:

- z posiadanej majątku przez istniejące dotychczas, a na podstawie niniejszych statutów przekształcają się, Stowarzyszenie towarzyszy drukarzy i odlewaczy czcionek . . . ;
 - z wpisowego i wkładów członków, których wysokość i sposób uiszczania oznaczone zostaną odpowiednio do potrzeb każdorazowo przez Wydział centralny;
 - z dochodów przypadkowych, jak: darowizny, zapisy, dochody z urządzanych uroczystości itd.
2. Wydziałowi centralnemu porucza się możliwie jak najkorzystniejsze umieszczenie majątku Stowarzyszenia.

§ 5. Członkowie i ich obowiązki.

1. Członkiem Stowarzyszenia może być każdy w obrębie tegoż pracujący towarzysz drukarz i odlewacz czcionek, który zobowiązuje się wypełniać statuty, uchwały zgrupowań i Wydziałów, przestrzegać każdorazowo umowy pracy i ustawy o ochronie robotniczej, bronić honoru koleżeńskości i opłacać regularnie przepisane wkładki.

2. Członkowie Stowarzyszenia nie mogą być równocześnie członkami innego Stowarzyszenia towarzyszy drukarzy i odlewaczy czcionek, mającego równe cele.

3. Wydział centralny przyjmuje członków; w razie nieprzyjęcia zgłaszającego Wydział centralny nie jest zobowiązany do podawania powodów.

§ 6. Prawa członków.

1. Członkowie mają równe prawo do wszystkich ze Stowarzyszenia wynikających korzyści.

2. Zapomogi wypłacane będą wedle oznaczonej od wypadku przez Wydział centralny wysokości, odpowiadającej zasobom pieniężnym.

3. Środki na pomoc prawną wyznacza Wydział centralny wedle dowolnego uznania; w wypadkach nieuzasadnionych odmawia żądaniom.

4. Ani członkowie, ani ich spadkobiercy nie mają prawa skarżyć o wypłatę statutu określonych zapomóg.

§ 7. Wystąpienie i wykluczenie członków.

1. Członkowie mogą każdej chwili wystąpić ze Stowarzyszenia, zobowiązani są jednakowoż wobec Stowarzyszenia do wszystkich zaległości aż do dnia zawiadomienia o wystąpieniu.

2. Przystąpienie lub należenie członka do innego Stowarzyszenia starającego się o równe lub podobne cele (§ 5, ustęp 2) uważa się za dobrowolne wystąpienie.

3. Jeżeli członek pracujący zalega ośm wkładów tygodniowych, to jego członkostwo wygasa samo przez się.

4. Członek może także być wykluczonym ze Stowarzyszenia, gdy:

- przekroczy w § 5 wypowiedziane obowiązki;
- zasądzony zostanie za przewinienia popełnione z chciwości lub zwykłe zbrodnie;
- poda nieprawdziwe dane lub wprowadzi w błąd funkcjonariuszów, którym powierzono prowadzenie spraw Stowarzyszeniowych, lub gdy przez fałszowanie książek kwitowych, legitymacji albo innych dokumentów Stowarzyszenia usiłował uzyskać bezprawnie zapomogę;
- bezprawnie pobranej zapomogi nie słuści w czasie oznaczonym przez Wydział centralny;
- wyrządził Stowarzyszeniu szkodę materalną, lub działał w jakikolwiek sposób na szkodę interesów Stowarzyszenia.

5. Członkowie wykluczeni mogą być ponownie przyjęci do Stowarzyszenia tylko pod warunkami ustanowionymi przez Wydział centralny, atoli przysługuje im prawo odwołania się do najbliższego Walnego Zgromadzenia.

§ 8. Zawieszenie członka w prawach.

W miejsce wykluczenia może Wydział centralny ukarać członka zawieszeniem w jego prawach na przeciąg najwyżej 26 tygodni.

§ 9. Zarządzanie Stowarzyszeniem.

Zarządzanie Stowarzyszeniem wykonywują:

- Walne Zgromadzenie;
- Wydział centralny;
- Zgromadzenia Grup miejscowych;
- Zarządy Grup miejscowych;
- Komisja kontrolująca;
- komisje wybrane do określonych celów;
- funkcjonariusze.

§ 10. Walne Zgromadzenie.

1. Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się w pierwszej połowie każdego roku.

2. Walne Zgromadzenie składa się z delegatów, których w tym celu wybierają członkowie Grup miejscowych zapomocą kartek do głosowania, przy czym rozstrzyga bezwzględna większość.

3. Liczbę delegatów mających być wybranymi ustanawia się w ten sposób, że na każdych 30 członków przypada jeden delegat, ułamków do 15 członków nie uwzględnia się. Grupy miejscowe, które posiadają mniej, niż 30 członków, wybierają jednego delegata.

4. Wybrani delegaci na Walne Zgromadzenie winni posiadać uwierzytelniony mandat, wydany przez Zarząd Grupy miejscowej, który podlega sprawdzeniu przez Wydział centralny.

5. Czas odbycia zwyczajnego Walnego Zgromadzenia ustanawia Wydział centralny i ogłasza w organach Związku. Między ogłoszeniem a odbyciem zwyczajnego Walnego Zgromadzenia musi upłynąć przynajmniej ośm tygodni.

6. Wnioski na Walne Zgromadzenie może stawiać każdy członek, muszą one być jednakowoż przedłożone na zgromadzeniu Grupy miejscowej i dopiero wówczas, gdy to zgromadzenie przychyli się do wniosków, mogą być umieszczone na porządku dziennym zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Takie wnioski muszą atoli przynajmniej na cztery tygodnie przed odbyciem Walnego Zgromadzenia być nadesłane do Wydziału centralnego, który winien ogłosić w organach Związku dokładny porządek dzienny przynajmniej na trzy tygodnie przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

7. Zakres działania Walnego Zgromadzenia obejmuje następujące sprawy:

- przyjęcie sprawozdań;
- wybór wydziału centralnego i Komisji kontrolującej;
- wybór funkcjonariuszów Stowarzyszenia;
- ustanowienie plac i pborów dla funkcjonariuszów Stowarzyszenia i wynagrodzenie członków Wydziału, jak również dyet delegatów;
- wybór Sądu polubownego dla Stowarzyszenia (§ 14);
- udzielenie wskazówek Wydziałowi centralnemu co do sposobu przeprowadzenia w § 3 wymienionych punktów;
- zmiana statutu;
- rozwiązanie Stowarzyszenia.

8. Walne Zgromadzenie jest uprawnione do uchwał, gdy uczestniczy w niem najmniej połowa wybranych delegatów.

9. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów. Przy zmianie statutu i przy uchwałach o rozwiązaniu Stowarzyszenia wymagana jest obecność trzech czwartych mających prawo głosu delegatów i odnośne uchwały są ważne, jeżeli za nimi głosuje co najmniej trzy czwarte obecnych delegatów.

10. Walne Zgromadzenie ustanawia sobie samo przepisy toku obrad. Wybory odbywają się z reguły kartkami do głosowania.

11. Tok obrad Walnego Zgromadzenia prowadzi przewodniczący Wydziału centralnego, w razie zachodzącej przeszkody jeden z jego zastępców.

12. Wydział centralny ma prawo zwołać nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, nie zakreślone statutowym terminem.

13. Wydział centralny ma obowiązek zwołać w przeciągu czterech tygodni nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli tego zażąda i uzasadni pisemnie stanowczymi powodami czwarta część członków Stowarzyszenia.

§ 11. Wydział centralny.

1. Wydział centralny składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego, ... członków Wydziału i ... zastępców.

2. Okres urzędowania Wydziału centralnego trwa do następnego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

3. Wydział centralny posiada prawomocność do uchwał, jeżeli ... członków tegoż jest obecnych.

4. Uchwały Wydziału centralnego, zapadają zwykłą większością głosów; przy równości głosów sprawę uważa się za odrzuconą.

5. Wydział centralny załatwia wszystkie sprawy, które niniejszym statutem nie są zastrzeżone Walnemu Zgromadzeniu. Mianowicie Wydział centralny ma:

- rozstrzygać o przyjęciu i wykluczeniu członków;
- stanowić o udzieleniu porady prawnej;

c) ogłaszać i przeprowadzać wszelkie statutowe uchwały;

d) zwoływać zwyczajne i nadzwyczajne Walne Zgromadzenia;

e) załatwiać sprawy kasowe, jakoteż zestawiać i ogłaszać bieżące i roczne sprawozdania rachunkowe;

f) przyjmować przypadkowo potrzebnych urzędników pomocniczych i ich płace ustalać;

g) zestawiać i ogłaszać statystyczne wykazy dotyczące wszystkich gałęzi zawodowych Stowarzyszenia;

h) prawo urządzić stacje płatnicze i wypadkowo także gospody dla podróżujących towarzyszy zawodowych we wszystkich miejscowościach okręgu Stowarzyszenia;

i) prawo spowodować odbywanie zgrupowań agitacyjnych, względnie takowe sam zwoływać.

6. Wszystkie dotyczące się Stowarzyszenia wygotowane pisma i ogłoszenia są prawomocne, jeżeli podpisane są przez przewodniczącego, a w razie przeszkody przez jednego z zastępców tegoż i jednego członka Wydziału.

7. Przed władzami i trzecimi osobami zastępuje Stowarzyszenie przewodniczący, a w razie przeszkody jeden z zastępców.

8. Gdy członek Wydziału centralnego ustępuje podczas trwania mandatu lub nie może stale wypełniać swych obowiązków urzędowania, to jego miejsce zajmuje zastępca, co powinno być ogłoszone w organach Stowarzyszenia.

9. W ważnych sprawach, celem poparcia Wydziału centralnego, może tenże Wydział zawezwać na naradę zarządy Grup miejscowych.

§ 12. Grupy miejscowe.

1. Wydział centralny może w każdej miejscowości, gdzie pracuje przynajmniej dziesięciu członków, utworzyć Grupę miejscową. Może także członków miejscowości sąsiadujących ze sobą połączyć w jedną Grupę miejscową.

2. Rozwiązanie Grup miejscowych może nastąpić przez Wydział centralny wówczas, jeżeli te nie wypełniają należących do nich obowiązków.

3. Kierownictwo Grup miejscowych składa się przynajmniej z trzech członków, wybranych corocznie na zgromadzeniach Grup miejscowych i podlegają zatwierdzeniu przez Wydział centralny.

4. Celem grup miejscowych jest ułatwienie zarządzania Stowarzyszeniem, przeto muszą się one ściśle dostosowywać do statutu Stowarzyszenia, jak również do uchwał Walnego Zgromadzenia i Wydziału centralnego.

§ 13. Komisja kontrolująca.

1. Celem sprawdzania działalności kasowej wybiera zwyczajne Walne Zgromadzenie Komisję kontrolującą, składającą się z ... członków i ... zastępców, która na Walnym Zgromadzeniu przedstawia swe spostrzeżenia.

2. Okres funkcyj Komisji kontrolującej trwa aż do następnego Walnego Zgromadzenia.

3. Komisja kontrolująca wybiera ze swego grona przewodniczącego i sekretarza i ma prawo uczestniczenia z głosem doradczym na posiedzeniach Wydziału centralnego.

4. Gdy podczas trwania mandatu ustępuje dobrowolnie członek Komisji kontrolującej lub nie może stale spełniać swego obowiązku urzędowania, to wchodzi na jego miejsce zastępca, co powinno być ogłoszone w organie Stowarzyszenia.

§ 14. Sąd polubowny Stowarzyszenia.

1. Spory, wynikłe ze stosunków Stowarzyszenia, załatwia wybierany każdorazowo Sąd polubowny, w którego skład wchodzi ... asesorów i ... zastępców.

2. Ten Sąd polubowny wybiera Walne Zgromadzenie (§ 10).

3. W przypadku, jeżeli członek Sądu polubownego sam jest stroną interesowaną, wtedy wchodzi na jego miejsce w tym szczególnym razie najbliższy zastępca.

4. Ci ... sędziowie polubowni wybierają ze swego grona przewodniczącego i zastępcę tegoż. W razie dobrowolnego ustąpienia lub przeszkody u jednego z sędziów polubownych wzywa się najbliższego zastępcę.

5. Sąd polubowny rozstrzyga, nie kępując się żadną ustanowioną normą, wedle własnego uznania i sumienia i postanawia przez tajne głosowanie bezwzględną większością głosów.

6. Od wyroku Sądu polubownego niema odwołania ani do władz politycznych, ani do sądu cywilnego.

7. Jednogłośnie zapadłe orzeczenia Sądu polubownego są nieodwołalne.

8. Od wyroków, powziętych tylko większością głosów Sądu polubownego, przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia, jako ostatecznej instancji.

§ 15. Przynależność do Związku.

Stowarzyszenie towarzyszy drukarzy i odlewaczy czcionek ... należy do poświadzonego rozporządzeniem z dnia 28 stycznia 1895 r., l. 1340, c. k. ministerstwa dla spraw wewnętrznych „Związku Stowarzyszeń drukarzy i odlewaczy czcionek oraz pokrewnych zawodów Austrii”, którego statuty i uchwały obowiązują członków.

§ 16. Rozwiązanie.

1. Rozwiązanie Stowarzyszenia uchwalonem być może tylko na zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu,